

PROGRAM AGENTÚRY NA PODPORU VÝSKUMU A VÝVOJA

Podpora spolupráce univerzít a SAV s podnikateľským prostredím

na roky 2007 – 2010

Bratislava, marec 2007

Špecifikácia obsahu programu Agentúry na podporu výskumu a vývoja na roky 2007 - 2010

1. **Názov: Podpora spolupráce univerzít a SAV s podnikateľským prostredím**

2. **Stručná anotácia:**

Program agentúry Podpora spolupráce univerzít a Slovenskej akadémie vied (SAV) s podnikateľským prostredím (SUSPP) je program Agentúry na podpory výskumu a vývoja (ďalej len „agentúra“), stimulujúci výskumnú spoluprácu univerzitných pracovísk a pracovísk SAV s praxou, podporujúci investície zo súkromnej sféry do výskumu a vzdelávania. Program prispieva k rozvoju kľúčového partnerstva podnikateľského prostredia a služieb, najmä malých a stredných podnikov, akademických pracovísk a verejnej správy. Pomerne malou sumou je stimulovaný vznik centier, ktorých výskum je financovaný podnikateľskými subjektami. Centrum realizuje výskum, o ktorý má záujem podnikateľské prostredie i samotné centrum. Tieto centrá obohatia existujúcu infraštruktúru výskumu, intelektuálny potenciál a podporia integráciu výskumu a vzdelávania. Synergicky podporia budúci rozvoj krajiny.

3. **Zámery:**

Základným a veľmi dôležitým predpokladom spoločenského a ekonomického rozvoja v globalizovanej spoločnosti je rozvoj znalostí a schopností a využitie týchto znalostí v praktickom živote spoločnosti. Konkurenčná výhoda plynúca z nízkej ceny práce na Slovensku sa začína vytrácať. Jediným prostriedkom ako udržať pracovné miesta v otvorenej trhovej ekonomike je poskytnúť investorom a tvorcom pracovných príležitostí inú konkurenčnú výhodu. Tou bude predovšetkým kvalifikovanosť ľudského potenciálu, najmä s ohľadom na schopnosť zvládať najnovšie technológie a tiež celkové prostredie žičlivé inováciám a bohaté na skúsenosti a technologické know-how.

Program SUSPP svojím zameraním na podporu spolupráce univerzít a pracovísk SAV s podnikateľským prostredím v širšom ponímaní napomáha zapájať podnikateľské prostredie do určovania priorít výskumných pracovísk, najmä univerzít a SAV, integruje vzdelávanie do výskumu, a tak orientuje vzdelávanie na konkrétne potreby firiem. Program stimuluje procesy kľúčovo dôležité pre rozvoj slovenského hospodárstva a priemyslu, najmä v oblasti výchovy expertov na rozhodujúce technológie a služby.

Významnou črtou programu je podmienka financovania výskumu vzniknutých centier podnikateľskými subjektami a partnermi. Pod pojmom podnikateľské prostredie sa v tomto programe myslí jeho širší význam vrátane relevantných služieb s ohľadom na malé a stredné podniky. Príspevok z verejných zdrojov je určený na rozvoj výskumu v inštitúciách výskumu a vývoja tak, aby do vzťahov s podnikateľským prostredím vstupovali ako rovnocenný partner a aby mohli efektívne riešiť výskumné a vývojové potreby podnikateľského sektora. Samotný výskum je financovaný cez kontrakty alebo príspevky z podnikateľského prostredia. Tento prvok prispeje k zvýšeniu podielu financovania výskumu zo súkromných zdrojov na celkových výdavkoch do výskumu v Slovenskej republike.

Navrhovaný program predstavuje cestu k priamemu zvýšeniu efektívnosti výskumu. Súťaživá forma účelového financovania pomôže vyhnúť sa rizikám direktívneho

určovania oblastí výskumu a vývoja pri financovaní „zhora nadol“. Program je otvorený pre všetky odbory výskumu a vývoja a prispeje ku koncentrácii výskumu do najlepších pracovísk a zlepší celkové pozitívne dopady pre spoločnosť.

Slovenská republika podľa posledných porovnaní s krajinami Európskej únie pociťuje nedostatok kvalitných vysokokvalifikovaných pracovníkov pre výskum a vývoj vo všetkých sektoroch. Akútny nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, najmä v oblasti technických disciplín, sa už prejavuje aj v priemysle a začína byť brzdou budúceho rozvoja slovenského hospodárstva. Previazanie výskumu na vzdelávanie je preto nevyhnutnou požiadavkou na predkladané projekty.

Program priamo napĺňa úlohy vlády Slovenskej republiky, jej programového vyhlásenia a úloh ústredných orgánov štátnej správy. Program je v súlade s pripravovaným dlhodobým zámerom štátnej vednej a technickej politiky. Program prispieva k eliminácii viacerých dlhodobých slabých stránok výskumu a vývoja v Slovenskej republike. Je v súlade so stratégiou APVV a v súlade s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky.

Program je reakciou na požiadavky priemyslu, vysokých škôl, SAV a ďalších reprezentácií na podporu výchovy v oblasti vedy a techniky pre súčasné a budúce potreby podnikateľského prostredia a praxe.

4. Ciele:

Cieľom programu je podporiť rozvoj kľúčového partnerstva podnikateľského prostredia a akademických pracovísk. Program má stimulovať spoluprácu výskumno-vzdelávacích pracovísk s praxou, hlbšie zapojiť podnikateľský sektor do indikácie svojich budúcich rozvojových potrieb v oblasti inovácií a vzdelávania a súčasne podporiť investície zo súkromnej sféry do výskumu a vzdelávania. Sprostredkovane program zlepší infraštruktúru výskumu a vývoja, jeho praktickú orientáciu a využiteľnosť pre rozvoj hospodárstva, zamestnanosti a celej spoločnosti.

5. Nástroje na naplnenie cieľov programu:

V rámci programu budú účelovo finančne podporené rozvojové projekty predkladané na základe verejnej výzvy. Žiadosť o financovanie rozvojového projektu podávajú univerzity a pracoviská SAV, ktoré vykonávajú výskum a vývoj platený podnikateľskými subjektmi. Účelová podpora je určená na krytie nákladov na vznik a rozvoj centra pre spoluprácu s podnikateľským prostredím, čo má viesť k zintenzívneniu spolupráce univerzít a SAV s podnikateľskými subjektami. Samotná výskumná činnosť centra je financovaná z príspevkov podnikateľských subjektov ako partnerov centra, výskumných kontraktov a sponzorských, resp. členských príspevkov.

Účelová finančná podpora poskytovaná v rámci programu agentúry pozostáva z niekoľkých zložiek. Je podmienená, okrem excelentného výskumného programu centra identifikovaného priemyslom, najmä získaním dostatočného finančného objemu prostredníctvom výskumných kontraktov a príspevkov od podnikateľských subjektov. Podmienkou je tiež vytvorenie zodpovedajúcich riadiacich a implementačných štruktúr a orgánov centra tak, aby činnosť centra bola efektívna a viedla k napĺňaniu cieľov centra v zmysle cieľov programu agentúry. Výška ročného finančného príspevku rozvojového projektu pre centrum sa stanovuje každoročne po vyhodnotení splnenia jednotlivých

podmienok na poskytnutie jej príslušných častí. Rozvojové projekty sú maximálne 5 - ročné.

Štruktúra finančnej podpory pozostáva z nasledovných častí:

1. **Plánovací grant** je časť účelovej finančnej podpory rozvojového projektu poskytovaná na krytie nákladov na založenie centra v prvých 12 mesiacoch. Výška príspevku je obmedzená (predpokladá sa limit 300 tis. Sk). V tomto čase musí žiadateľ zabezpečiť vznik štruktúr centra, podpis zakladacej zmluvy, podnikateľskej rady indikujúcej oblasti výskumu, rady centra univerzity/SAV zabezpečujúcej, že centrum a práca zamestnancov univerzity/SAV v centre budú akceptované v prostredí univerzity/SAV. Žiadateľ ďalej zabezpečuje zmluvy o prístupí podnikateľských subjektov ako partnerov do centra, resp. výskumné kontrakty s podnikateľskými subjektami identifikujúcich finančný vklad partnerov a časový harmonogram financovania atď. Súčasťou vnútorných pravidiel – dokumentov centra sú aj ustanovenia o pravidlách v oblasti vlastníckych práv vrátane ustanovení o spoločnom duševnom vlastníctve, exkluzivite licencovaného vlastníctva, pozdržania zverejňovania výsledkov, členské poplatky, členské práva a pod.
2. **Podpora rozvoja infraštruktúry** je časť účelovej finančnej podpory rozvojového projektu určená na podporu rozvoja infraštruktúry pracovísk univerzít/SAV potrebnej pre výskumu a vývoja v centre do *stanovenej maximálnej výšky príspevku* (napr. 3 mil. Sk). Podmienkou poskytnutia tejto časti finančnej podpory je získanie príspevku kumulatívne od všetkých partnerských podnikateľských subjektov v dostatočne výške, minimálne vo výške dvojnásobku *stanoveného maximálnej výšky príspevku* (napr. 6 mil. Sk) za rok. V prípade poskytnutia príspevku od partnerských podnikateľských subjektov v inej ako finančnej forme na účet univerzity/SAV, je výška kumulatívneho ročného príspevku pre získanie účelovej finančnej podpory násobok uvedenej sumy (uvažuje sa o štvornásobku stanovenej maximálnej výšky príspevku). Podmienkou je aj splnenie minimálneho počtu partnerských podnikateľských subjektov centra (predpokladá sa podmienka aspoň traja partneri), ako aj minimálna výška finančného príspevku každého jedného partnera (predpokladá sa 300 tis. Sk) bez ohľadu na formu ostatnej časti vkladu. Pre povzbudenie malých a stredných podnikov môže byť minimálna výška finančného príspevku partnera primerane znížená. *Stanovená maximálna výška príspevku* alebo mechanizmus jej určenia budú uvedené vo výzve. **Podpora administrácie centra** je časť účelovej finančnej podpory rozvojového projektu určená na krytie nákladov spojených s riadením a prevádzkou centra, jeho ďalšieho rozvoja a spolupráce. Príspevok maximálne do výšky limitu plánovacieho grantu (uvažuje sa 300 tis. Sk) bude poskytnutý na pracovisko univerzity/SAV.
3. **Podpora multi-centier** je možná za predpokladu dodržania primeraných pravidiel. Cieľom je umožniť vytvoriť komplexnejšie pokrytie výskumných oblastí požadovaných podnikateľským prostredím, dostupné z viacerých univerzít a pracovísk SAV. Počet partnerských univerzít a pracovísk SAV by nemal prekročiť päť. Centrum môže získať ďalšiu časť finančnej podpory za každú ďalšiu partnerskú univerzitu alebo pracovisko SAV za rovnakých podmienok (bod 2 a 3) ako žiadateľ – koordinátor.
4. **Pokračovací grant:** Žiadateľ môže požiadať o predĺženie projektu o ďalších 5 rokov. Predĺženie je podmienené každoročnou intenzívnou spoluprácou centra s partnerskými podnikateľskými subjektami, úspešným každoročným hodnotením centra, ako aj posúdením žiadosti o predĺženie.
5. **Základný výskum** v centre je možné finančne podporiť formou projektov výskumu a vývoja orientovaných na základný výskum. Takýto výskum musí byť indikovaný

partnerskými podnikateľskými subjektami centra a prispeje k rozvoju ich budúcich inovačných aktivít. Projekty musia okrem štandardných požiadaviek na výskumné projekty zvyčajne špecifikovaných vo všeobecnej výzve identifikovať aj rozvojový projekt, ku ktorému sú priradené a musia špecifikovať, v čom spočíva synergia a prínos pre centrum.

Žiadosti sa vyhodnocujú pravidlami a postupmi všeobecnej výzvy a navyše sa zohľadňuje miera príspevku pre rozvoj centra.

Pracoviská, ktoré získajú financovanie rozvojového projektu, sú oprávnené používať primerané označenie, napríklad: „Centrum podporované APVV“. Toto označenie môžu používať 3 roky po skončení projektu za predpokladu, že naplňajú alebo pokračujú pôvodne deklarované ciele a úroveň.

Predseda APVV môže vo výzve na podávanie projektov určiť vybrané tematické okruhy, ktoré chce zvlášť podporiť.

6. Merateľné ukazovatele:

- počet vytvorených výskumno-vzdelávacích centier,
- počet inštitúcií zapojených do vytvorených centier,
- štruktúra (charakter) inštitúcií zapojených do vytvorených výskumných centier,
- počet podnikateľských subjektov implementujúcich do svojich rozvojových potrieb inovačné a vzdelávacie programy,
- objem investícií zo súkromnej sféry do výskumu a vzdelávania vo vytvorených centrách,
- objem prostriedkov vynaložených na zlepšenie infraštruktúry výskumu a vývoja podnikateľského subjektu,
- podiel financovania výskumu zo súkromných zdrojov na celkových výdavkoch SR do výskumu,
- počet publikácií a citácií, v prípade podpory projektov výskumu a vývoja orientovaných na základný výskum
- ekonomický prínos výskumných výsledkov centra

7. Hodnotenie projektov – hlavné kritériá:

Hodnotenie projektov bude uskutočnené na základe kritérií uvedených v programe, ako aj v pokynoch pre podávanie projektov, ktoré budú súčasťou výzvy. O pridelení finančného príspevku rozhodne rada programu na základe posudkov nezávislých expertov.

Hlavnými kritériami pri posudzovaní projektov sú:

1. intelektuálna hodnota projektu, predpoklady žiadateľa atď.,
2. očakávaný priamy hospodársky dopad alebo spoločenský prínos,
3. širší dopad projektu na hospodárstvo a spoločnosť,
4. špecifické kritériá programu, najmä:
 - a. splnenie požiadaviek na podporu centra,
 - b. očakávaná synergia z riešenia rozvojového projektu a výskumných aktivít financovaných podnikateľským prostredím,
 - c. miera prepojenia výskumu a potrieb praxe,
 - d. integrácia výskumu a vzdelávania,
 - e. miera podpory centra zo strany univerzity/SAV,

- f. miera efektívnosti plánovaných vzdelávacích aktivít vzhľadom na výskumné potreby podnikateľského sektora,
- g. efektívnosť marketingového plánu na získavanie podpory centra zo strany podnikateľského prostredia,
- h. procesy v centre, ktoré zabezpečia rozvoj výskumného plánu nekopírujúceho iné centrá.

8. Doba riešenia projektov:

Maximálna doba riešenia rozvojových projektov je 5 rokov.

9. Celkové náklady programu:

v mil. Sk				
Rok	2007	2008	2009	2010
ŠR	0	6	86	166
SZ	0	0	160	320

Vysvetlivky: ŠR – finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, SZ - finančné prostriedky zo súkromných zdrojov

Na základe tohto programu bude agentúra vyhlasovať každoročne verejné výzvy v rokoch 2007-2010, pričom finančné zabezpečenie riešenia projektov bude pokrývať obdobie až do roku 2015.